

אישה תחת השפעה

תערוכה קבוצתית בגלריה מוסררה

אישה תחת השפעה הוא שם סרט דרמה אמריקאי משנת 1974 של הבמאי המוערך ג'ון קסוואטס. הסרט מציג את הפוליטיקה המגדרית בחברה האמריקאית דרך נקודת מבטה של מייבל לונגטי, עקרת בית מסורה שגרה בפרברי לוס אנג'לס. עם בעלה ניק פועל הבניין ושלושת ילדיה. מייבל היא אישה כנה, ישירה ונוירוטית שקשייה להתמודד עם תסכול חיי היומיום, הרגישות והרצון שלה לשאת חן בעיני כולם, מובילים אותה להתנהגות חריגה בעיני בני משפחתה וחבריה הקרובים. ניק מגיע למסקנה כי מייבל מסוכנת לעצמה ולילדיהם ומחליט לאשפז אותה במוסד פסיכיאטרי למשך שישה חודשים. בתקופת העדרה מגלה ניק כי המציאות בלעדיה אינה קלה יותר, ומתקשה לתפקד כהורה "נורמלי" יותר מאשתו.

רגע השיא של הסרט מתרחש כאשר מייבל חוזרת מהמוסד לביתה, שם היא מתפרקת בזרועות ניק וטוענת שאינה יודעת עוד כיצד להתנהג. ניק, במפגן הזדהות וחרדה, מנער את גופה באלומות ודורש ממנה בתקיפות: "פשוט תהיי את עצמך! פשוט תהיי את עצמך!". מבקש מה"שגעון" המוכר שלה לצאת החוצה.

השימוש בשם "אשה תחת השפעה" לתערוכה זו מאגד תחתיו עבודות של נשים, כולן בוגרות בית הספר מוסררה. השם נבחר לתערוכה מפני שגם ללא הכרות מוקדמת עם הסרט הוא מעלה בדעתנו את החיצוני, את הנכפה על האישה מבחוץ וכך מתפקדות גם מכלול העבודות המוצגות בתערוכה. בתערוכה עבודות הבודקות מתח בין האישה האקטיבית לאישה הפאסיבית, כמו את המתח בין המושגים של הנשי והגברי ואת מושג האי ודאות. חלקן לוקחות את הייצוג המוכר של האשה הנוירוטית ומכפיפות אותו על עצמן או על מושאי הצילום שלהן ובכך נותנות תוקף אחר למושג, דורשות עליו בעלות מחודשת. חלקן מעבירות מסר הקשור לכיבוש טריטוריה מושגית חדשה או ניכוס מחודש של חומר.

האמנית דניאל פרסאי משוטטת עם המצלמה באיזורים נטושים ברחבי ירושלים, אוספת חפצים בעלי מטען הסטורי, חברתי או נרטיבי, מזיזה, בודקת ומחפשת דרך נקודת מבטה, כשברקע סאונד של איזור מלחמה שנדגם מהרחשים המקוריים בשטח, מזכיר משחקי וידיאו של לוחמה בשטח בנוי.

זהר קוואהרדה והאמן יובל יאירי משתפים פעולה בעבודת הוידאו Land. זהר מציגה פרפורמנס בתוך חלל סגור ומנהלת דיאלוג עם עם המושג. רבה, מתכתשת, רוקדת, זורקת ובוחנת את הגבולות בינה לבין המושג בטריטוריה הסגורה שבה היא נמצאת.

יעל שחר מציגה שלושה צילומים וביניהם דיוקן עצמי משנת 2000, בו היא מטילה את מימיה במבצר בדרך להרי ירושלים, מסמנת טריטוריה נשית כשהיא צופנת אל הנוף. "סיון ואמיליה", אם ובתה, מצולמות בפעולה האינטימית של ההנקה, כשהגוף של האם מעוטר קעקועים, המילה Tattoo, מקורה בטהיטית, ומשמעה "לסמן". בנוסף מוצג פורטרט של רובין, חיילת בצבא האמריקאי ששירתה

בעיראק ולקחה בהלם קרב ומאז היא מקעקעת על עצמה כלי נשק. הפורטרט ממוסגר בארגז תחמושת. בניגוד לאלמנטים המיליטנטים בעבודתה של שחר, יעל הורח דנינו מציגה צילומים מחיי היומיום. כאישה ואמא בחברה הדתית. בצילומים היא משקפת עמדה יותר פאסיבית ופרגמטית שקשורה לתפקידה בכותלי ביתה וסביבתה. בעבודתה של הגר אוידה אבודרם מוצגת אישה שנזרקות לעברה סוכריות "בר מצווה", הגר מבצעת היפוך תפקידים מסורתי ומציגה שאלות על מסורת ומגדר.

אלמוג גז בוחנת את מושג ה"בן ממשיך" במושבים, ככת לבעלים של משק חקלאי בבית שכולו בנות. בווידיאו מוצגת אחותה הרקדנית, כשהיא מנסה להחזיק ולייצב על גופה אשכול בנות, בפעולה שלקוחה מז'אנר ההתעמלות והרמת המשקולות.

בנוסף, אלמוג מציגה בד שיעווה ישן משקית בדים שאמה אוספת, המשמש להסרת שיער מבית השחי. הבד, מתנוסס כמו דגל חסר תורן על גבי הרקע הלבן.

מרים נאה מציגה "דיקוד שבטי", בה נראות שתי נשים צעירות רוקדות כצמד ריקוד קצבי, האחת בבגד ריקוד שחור והשניה בלבן. העבודה מוצגת כנגטיב ומדגישה את הפער והאבסורד בין הפעולה הפראית והשבטית, ליומיומיות המערבית.

אירינה ויינשטיין מציגה שלוש עבודות וידיאו בהשראת חלומות ומאווים של דמויות פנימיות שהיא עוטה על עצמה. הנשיות שהיא מציגה נבנית על רקע עולם בו כל האפשרויות פתוחות והפנטזיות ממומשות, בעולם שמייצר את האשליה שבה נשים יכולות להיות הכל - בתוך כותלי הבית.

דפנה גרוסמן מממשת את הפנטזיות שלה על מושאי הצילום, לדבריה. צילומיה מטופלים בטכניקה דיגיטלית ומספרים סיפור על יחסי אובייקט - סובייקט באמצעות דמויות ונרטיבים שמזכירים את העולם הקולנועי.

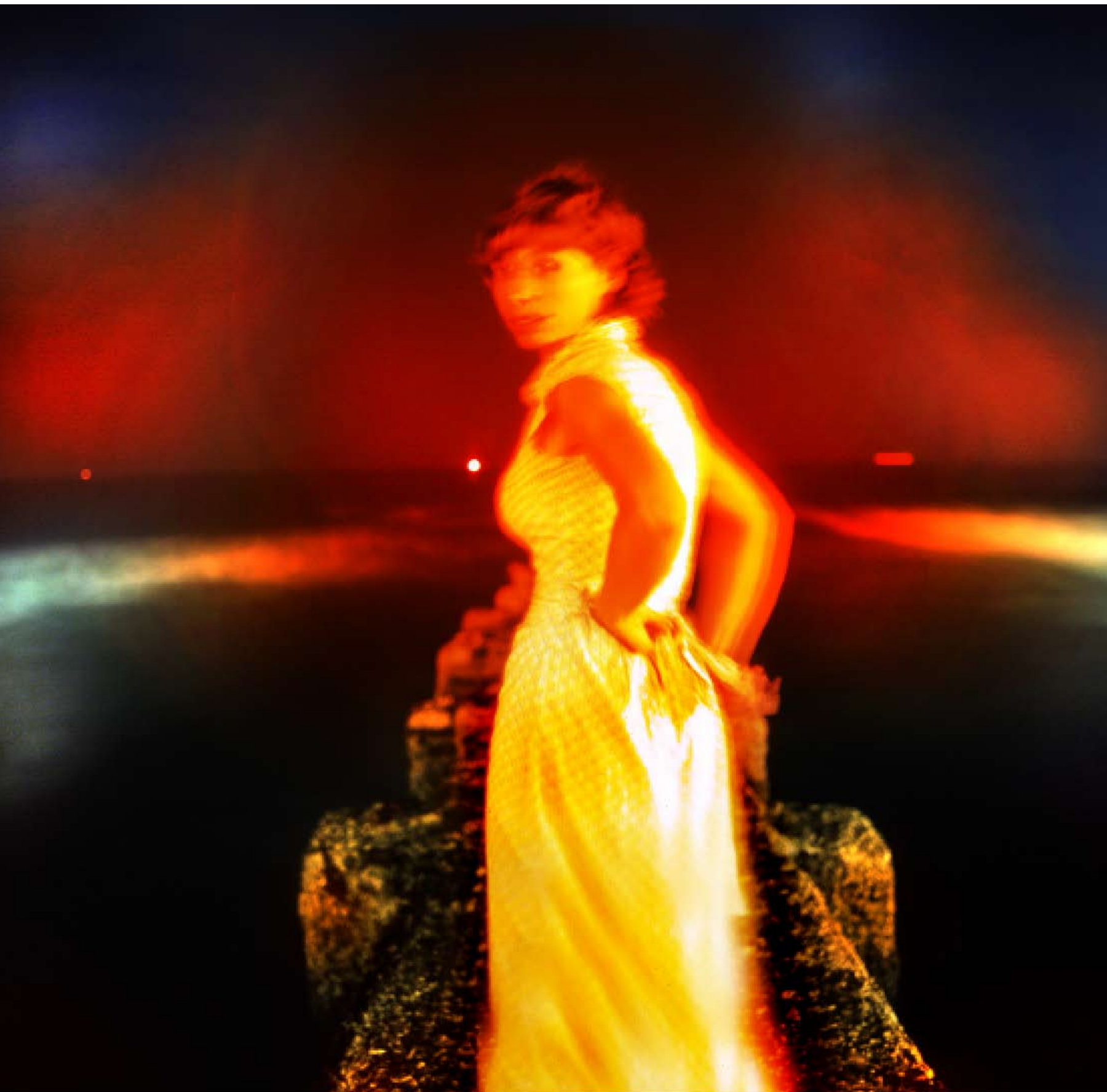
אביגיל עמנואל בוחנת את המתח בין החומר המתכתי והקר לגוף, באובייקט סאונד רחמי שמתוכו בוקעות דפיקות לב.

לעומתה, אובייקט הסאונד של תומר דמסקי, הבנוי ממשלולי מתכת, מאתגר את האוזן בין קול נשי לרעשי חרחור, תובע מחדש בעלות על החומר והצורה.

מכלול העבודות המוצגות בתערוכה מחזירות את הכח ליוצרות ומאפשרות לצופה התבוננות על האופן בו נשים עיבדו את מנגוני השליטה ולקחו עליהן בעלות. השימוש של מחזיקת המצלמה השולטת במבט, או היוצרת הווקלית נעשים בהומור, ביופי ובסטריאוטיפ מה שהופך את העבודות לאפקטיביות ומחזירות את השאלה לצופה - מי המשפיע ומי המושפע.

אוצרת: יעל ברנט,

ליווי אוצרות: אבי סבג

דפנה גרוסמן

Miriam Naeh Tribal Dance, single channel HD video, 2014